

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Νοεμβρίου 1997

όσον αφορά τις αντεγγυήσεις που χορήγησε το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ για την κάλυψη εγγυήσεων που χορήγησε η Bürgschaftsbank Sachsen-Anhalt GmbH υπέρ προβληματικών επιχειρήσεων

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(98/276/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 92 και 93,

τη συμφωνία για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, και ιδίως το άρθρο 61,

Αφού έταξε στα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I

Στις 9 Οκτωβρίου 1996, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά την εφαρμογή κοινού προγράμματος ενισχύσεων του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας-Άνχαλτ και της Bürgschaftsbank (τράπεζα εγγυήσεων) Sachsen-Anhalt GmbH (στο εξής: «η Bürgschaftsbank»).

Στο πλαίσιο του «Sonderbürgschaftsprogramms "Liquiditätssicherung"» (ειδικού προγράμματος παροχής εγγυήσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων), η Bürgschaftsbank χορήγησε υπέρ επιχειρήσεων με έδρα το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ, οι οποίες αντιμετωπίζουν, λόγω εξωτερικών, απρόβλεπτων παραγόντων, δυσχέρειες ρευστότητας που θέτουν σε κίνδυνο την επιβίωσή τους, εγγυήσεις που καλύπτουν έως το 90 % του ποσού των δανείων, τα οποία οι υπό εξέταση επιχειρήσεις έπρεπε να λάβουν από ιδιωτικά ιδρύματα και τα οποία δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν χωρίς την παροχή αυτής της κάλυψης. Το πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται τον Δεκέμβριο του

1994· σχετικές αιτήσεις έγιναν αποδεκτές έως το τέλος του 1995. Το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ παρέσχε συνολική αντεγγύηση για την κάλυψη αρχικού ποσού ύψους 100 εκατ. DEM. Το ποσό αυτό μειώθηκε τον Απρίλιο του 1996, δηλαδή μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων, σε 16 εκατ. DEM. Το ομόσπονδο κράτος εκπροσωπείται στην επιτροπή έγκρισης της Bürgschaftsbank. Αποφάσεις για τη χορήγηση καλυπτόμενων από την αντεγγύηση του ομόσπονδου κράτους εγγυήσεων δεν ήταν δυνατόν να ληφθούν χωρίς την έγκριση των εκπροσώπων της κυβέρνησης του ομόσπονδου κράτους.

Το καθεστώς ενισχύσεων, το οποίο δεν κοινοποιήθηκε, κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, εφαρμόστηκε το 1994 και το 1995 (προβλεφθείσα περίοδος υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση εγγυήσης).

Η Επιτροπή είχε ενδιασμούς όσον αφορά το συμβιβάσιμο του καθεστώτος ενισχύσεων με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι στις επιχειρήσεις των οποίων απειλείται η επιβίωση παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους χωρίς να πληρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (στο εξής: «κατευθυντήριες γραμμές») (1).

Με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 1996, η Γερμανία ενημερώθηκε για την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία και κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της επί του θέματος. Τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι ενημερώθηκαν με δημοσίευση της παρούσας επιστολής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (2), και κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η Γερμανία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1996. Τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι δεν υπέβαλαν παρατηρήσεις.

(1) ΕΕ C 368 της 23. 12. 1994, σ. 12.

(2) ΕΕ C 35 της 4. 2. 1997, σ. 10.

II

Οι μέτοχοι της Bürgschaftsbank, εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, είναι πέντε περιφερειακοί οικονομικοί φορείς, πέντε βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια του ομόσπονδου κράτους, έντεκα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και τρεις ασφαλιστικές εταιρείες. Το κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 16 146 000 DEM.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ειδικού προγράμματος εγγυήσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων που περιγράφεται στο τμήμα I, οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες ρευστότητας οφειλόμενες σε εξωτερικούς, απρόβλεπτους στο πλαίσιο της ομαλής λειτουργίας παράγοντες, δύνανται να υποβάλουν αίτηση στη Bürgschaftsbank για την παροχή εγγυήσεων εναπομείναντος υπολοίπου, προκειμένου να καλύψουν τραπεζικά δάνεια έως το 90 % του ποσού της πίστωσης, τα οποία δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν χωρίς τη χορήγηση εγγυήσεων ελλείψει παροχής επαρκών ασφαλειών από τις ίδιες. Κάθε επιχείρηση η οποία καταθέτει αίτηση πρέπει να υποβάλει σχέδιο οικονομικής εξυγίανσης και επομένως να καταδείξει ότι η εγγύηση θα συμβάλει στην ανάκαμψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

Οι εγγυήσεις παρέχονται για περίοδο τριών ετών κατ' ανώτατο όριο και περιορίζονται στο ανώτατο ποσό των 2 εκατ. DEM ανά επιχείρηση. Σύμφωνα με το γράμμα των διατάξεων που διέπουν την παροχή εγγυήσεων, ορίζεται ότι οι εγγυήσεις χορηγούνται, καταρχήν, μόνο σε επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στη Σαξονία-Άνχαλτ, που απασχολούν προσωπικό που δεν υπερβαίνει τα 250 άτομα και των οποίων ο κύκλος εργασιών είναι μικρότερος των 40 εκατ. DEM. Ωστόσο, δεν αποκλείεται ρητά η παροχή εγγυήσεων υπέρ μεγάλων επιχειρήσεων ή εταιρειών που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε οικονομικούς τομείς για τους οποίους ισχύουν ιδιαίτεροι κανόνες ενίσχυσης. Οι εγγυηθείσες πιστώσεις χορηγούνται ως πιστώσεις σταθερού επιτοκίου με επιτόκιο κατά 1 % χαμηλότερο του συνήθους επιτοκίου για αντίστοιχες πιστώσεις. Η Bürgschaftsbank λαμβάνει για την εγγύηση ένα εφάπαξ ποσό για την κάλυψη διοικητικών εξόδων 2 %, καθώς και ετήσια προμήθεια 1 % του ποσού της εγγύησης.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση της αντεγγύησης από το ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ, όπως περιγράφεται στο τμήμα I, είναι ότι οι υπό εξέταση εγγυήσεις πρέπει να παρέχονται αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (χωρίς αναφορά στον κοινοτικό ορισμό της έννοιας «ΜΜΕ») καθώς και σε ανεξάρτητους επαγγελματίες οι οποίοι δεν διαθέτουν επαρκείς ασφάλειες που συνήθως απαιτούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα για τη σύναψη δανείων.

Ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος κατανέμεται, επομένως, ως εξής:

Δανειστής (πιστωτικό ίδρυμα):	10 %
Bürgschaftsbank:	9 %
Ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας-Άνχαλτ:	81 %.

Το ομόσπονδο κράτος εκπροσωπείται στην επιτροπή έγκρισης της Bürgschaftsbank. Οι αποφάσεις για την παροχή εγγυήσεων που καλύπτονται από την αντεγγύηση

του ομόσπονδου κράτους δεν μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την έγκριση των εκπροσώπων της κυβέρνησης του ομόσπονδου κράτους.

Η Bürgschaftsbank χορήγησε συνολικά σε 39 επιχειρήσεις εγγυήσεις εναπομένου υπολοίπου καλυπτόμενες από την αντεγγύηση του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας-Άνχαλτ, αξίας μεταξύ 18 000 DEM και 1,8 εκατ. DEM. Ο αριθμός των εργαζομένων στις αποδέκτριες επιχειρήσεις κυμαινόταν από 2 έως 174 άτομα. Η τελευταία εγγύηση εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 1996. Από το συνολικό ανώτατο ποσό των 100 εκατ. DEM, το οποίο είχε αρχικά προβλεφθεί για την αντεγγύηση, χρησιμοποιήθηκαν στην πραγματικότητα μόνο 15,645 εκατ. DEM, με αποτέλεσμα το ανώτατο ποσό να μειωθεί τον Απρίλιο του 1996 σε 16 εκατ. DEM.

III

Η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση, σύμφωνα με πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της, θεώρησε ότι η ένταση ενίσχυσης, στις περιπτώσεις εφαρμογής του ειδικού προγράμματος παροχής εγγυήσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων, είναι μικρότερη από το όριο που προβλέπεται στον κανόνα «de minimis». Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση πληροφόρησε, εξάλλου, την Επιτροπή ότι η επιτροπή έγκρισης βασίστηκε για την εφαρμογή του καθεστώτος ενισχύσεων στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αναφέρεται στην σύσταση της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 1996. Επιπλέον, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αποδέκτριες επιχειρήσεις, δεν αποτελούν δυσχέρειες κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών αλλά μόνο προβλήματα ρευστότητας που απορρέουν από απλήρωτες απαιτήσεις ή από καθυστερήσεις πληρωμών εκ μέρους των πελατών. Τα χαμηλά ίδια κεφάλαια των εν λόγω επιχειρήσεων —μια συνήθης κατάσταση, κατά την άποψη της γερμανικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης, για ανατολικογερμανικές επιχειρήσεις και αποτέλεσμα της διαίρεσης της Γερμανίας πριν από το 1990— κατέστησαν δυσχερέστερη την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων. Το καθεστώς ενισχύσεων δεν πρέπει, εξάλλου, να συμβάλει στην αναδιάρθρωση των δικαιούχων επιχειρήσεων για την αποκατάσταση της αποδοτικότητας —γεγονός το οποίο θα απαιτούσε την κατάρτιση ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης— αλλά μόνο στην οικονομική εξυγίανση καταρχήν βιώσιμων επιχειρήσεων.

Όσον αφορά την προϋπόθεση σύμφωνα με την οποία μόνο επιχειρήσεις με έδρα τη Σαξονία-Άνχαλτ δύνανται να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση, η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση πληροφόρησε την Επιτροπή ότι η επιτροπή έγκρισης επέλεξε επίσης δύο επιχειρήσεις με έδρα την Κάτω Σαξονία και τη Βόρειο Ρηνανία-Βεστφαλία, οι οποίες είχαν μόνο τις θυγατρικές τους στη Σαξονία-Άνχαλτ.

Όσον αφορά την ανάγκη να περιοριστεί το ποσό της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαιτούμενο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση επεσήμανε τις διατάξεις του προϋπολογισμού του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας-Άνχαλτ, σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιες υπηρεσίες, κατά τη διεκπεραίωση χρηματοοικονομικών συναλλαγών του Δημοσίου, οφείλουν να επιτυγχάνουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα με το χαμηλότερο κόστος.

IV

Οι εγγυήσεις που χορήγησε η Bürgschaftsbank, στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος παροχής ενισχύσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων, συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, δεδομένου ότι καλύπτονται κατά 90 % από αντεγγύηση του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας-Άνχαλτ και εγκρίθηκαν με τη συμμετοχή των κρατικών αρχών. Εγγυήσεις καλυπτόμενες από αντεγγυήσεις δεν ήταν δυνατόν να χορηγηθούν χωρίς την έγκριση της κυβέρνησης του ομόσπονδου κράτους.

Ο κίνδυνος που επωμίζεται η Bürgschaftsbank, περιορίζεται στο 9 % του ποσού της εγγυημένης πίστωσης. Ο κίνδυνος καλύφθηκε με ετήσια προμήθεια εγγύησης ύψους 1 % του ποσού της εγγύησης. Η τράπεζα έλαβε επομένως για τον κίνδυνο που επωμίσθηκε επασφάλιστρο 10 %. Ο δανειστής εφάρμοσε στο συνολικό ποσό της πίστωσης το σύνθηδες ετήσιο επιτόκιο που ισχύει για τις εγγυημένες πιστώσεις μείον 1 % προκειμένου να καλύψει τον κίνδυνο που επωμίζεται, ύψους 10 % του συνολικού ποσού της πίστωσης. Τα εμπλεκόμενα πιστωτικά ιδρύματα εφάρμοσαν επομένως για τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο που επωμίσθηκαν υψηλό επιτόκιο σε σχέση με τα συνήθη επιτόκια της αγοράς για δάνεια λειτουργίας, το οποίο θα επαρκούσε να καλύψει τον εναπομείναντα κίνδυνο που συνδέεται με τη χορήγηση ανεπαρκώς εγγυημένων πιστώσεων υπέρ επιχειρήσεων με δυσχέρειες ρευστότητας. Ο δικαιούχος —δηλαδή κάθε επιχείρηση η οποία έχει λάβει εγγυημένο δάνειο λειτουργίας— δεν κατέβαλε στο κράτος προμήθεια για τη συνδρομή του υπό μορφή αντεγγύησης. Το στοιχείο ενίσχυσης που εμπεριέχεται στο μέτρο στήριξης εκτιμάται επομένως —βάσει του ποσού που καλύπτεται από την αντεγγύηση των δημοσίων αρχών— σε 81 % της πίστωσης που χορηγήθηκε στην υπό εξέταση επιχείρηση.

Το καθεστώς ενίσχυσης δεν δύναται να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ σε σχέση με τις κατευθυντήριες γραμμές, δεδομένου ότι οι διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση της ενίσχυσης:

- δεν αποκλείουν ρητά από την ενίσχυση τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε οικονομικούς τομείς για τους οποίους ισχύουν ειδικοί κοινοτικοί κανόνες όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις (βλέπε σημείο 2.2 των κατευθυντήριων γραμμών), ούτε περιέχουν στοιχεία που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να διαπιστώσει εάν ευθυγραμμίζονται με τις σχετικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις σε ορισμένους οικονομικούς τομείς,
- δεν αποκλείουν ρητά από την εφαρμογή του καθεστώτος ενισχύσεων τις μεγάλες επιχειρήσεις και δεν προβλέπουν αντίστοιχη προηγούμενη κοινοποίηση,
- δεν προβλέπουν κανόνες σώρευσης με άλλες ενισχύσεις ίδιου σκοπού,
- δεν απαγορεύουν ούτε αποκλείουν την εκ νέου χορήγηση ή παράταση των εγγυήσεων,
- δεν περιορίζουν την ενίσχυση στην περίοδο που απαιτείται για την κατάρτιση αναγκαίου βιώσιμου σχεδίου αναδιάρθρωσης,

- προβλέπουν μόνο την υποβολή σχεδίου οικονομικής εξύγιανσης της επιχείρησης αντί την υποβολή ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης (σημείο 3.2 των κατευθυντήριων γραμμών),
- δεν περιορίζουν ρητά το ποσό της ενίσχυσης στο ελάχιστο που απαιτείται για την αναδιάρθρωση ή διάσωση της οικείας επιχείρησης.

Οι διατάξεις του υπό εξέταση καθεστώτος ενισχύσεων δεν είναι, επομένως κατάλληλες για την πλήρωση των βασικών κριτηρίων που ορίζονται για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές.

Η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόστηκε αρχικά το πρόγραμμα ενισχύσεων δεν ήταν προβληματικές επιχειρήσεις, αλλά καταρχήν βιώσιμες επιχειρήσεις οι οποίες αντιμετώπιζαν ορισμένα προβλήματα ρευστών διαθεσίμων. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε προκειμένου να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις οι οποίες αντιμετώπιζον συνήθη για την ανατολική Γερμανία προβλήματα, όπως π.χ. δυσχέρειες στην είσπραξη απαιτήσεων από τους πελάτες και χαμηλή κάλυψη ιδίων κεφαλαίων, η οποία δεν είναι επαρκής για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας που δημιουργούνται από αυτή την κατάσταση.

Η εν λόγω επιχειρηματολογία δεν είναι βάσιμη. Οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν διαθέτουν επαρκή κεφάλαια προκειμένου να επαμισθούν συνήθεις κινδύνους, όπως οι καθυστερήσεις πληρωμών εκ μέρους των πελατών ή προκειμένου να συνάψουν ασφάλιση πιστώσεων για την κάλυψη του εν λόγω κινδύνου, πρέπει να θεωρηθούν ως προβληματικές επιχειρήσεις όταν ανακύπτουν προβλήματα ρευστότητας τα οποία θέτουν σε κίνδυνο την επιβίωσή τους. Τα καθεστάτα ενισχύσεων που καταρτίστηκαν για την άρση αυτών των δυσχερειών πρέπει να εξεταστούν βάσει των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Το γεγονός ότι τέτοιου είδους προβλήματα ανακύπτουν συχνότερα στην ανατολική Γερμανία από ό,τι σε άλλες περισσότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι αποτέλεσμα της διαίρεσης της Γερμανίας πριν από το 1990, αλλά της γενικά ασθενοδύς οικονομικής κατάστασης της εν λόγω περιφέρειας, η οποία παρατηρείται επίσης και σε άλλες μειονεκτικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, το καθεστώς ενισχύσεων δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

Επίσης, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι το καθεστώς ενισχύσεων συμβιβάζεται με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Κύριος στόχος του εν λόγω καθεστώτος είναι η υποστήριξη προβληματικών επιχειρήσεων με έδρα τη Σαξονία-Άνχαλτ. Ο περιορισμός της εφαρμογής τέτοιου καθεστώτος ενισχύσεων σε συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιοχή δεν επηρεάζει το γεγονός ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αρχές που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές. Στο σημείο 3.2.3

των κατευθυντήριων γραμμών ορίζεται ρητά ότι: «*Τα κριτήρια που αναφέρονται στο σημείο 3.2.2 εφαρμόζονται επίσης στις ενισχυόμενες περιοχές, ακόμα και όταν λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες της περιφερειακής ανάπτυξης.*»

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλο ομόσπονδο κράτος από εκείνο της Σαξονίας-Άνχαλτ εξαιρούνται ρητά από την ενίσχυση, γεγονός που αποτελεί απαραίτητη διάκριση, σύμφωνα με το άρθρο 52 και επόμενα της συνθήκης ΕΚ. Το γεγονός ότι στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος δύο δυτικογερμανικές επιχειρήσεις έλαβαν επίσης ενισχύσεις, κατά παράβαση αυτής της διάταξης, δεν έχει σημασία, δεδομένου ότι αυτό που εξετάζεται εν προκειμένω είναι το ίδιο το καθεστώς ενισχύσεων και η εφαρμογή του σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται σ' αυτό και όχι μεμονωμένες υποθέσεις. Η εκτίμηση αυτή ισχύει επίσης και για τον περιορισμό του καθεστώτος σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και σε επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε τομείς για τους οποίους ισχύουν ειδικό κανόνες ενίσχυσης.

Δεδομένου ότι το υπό εξέταση καθεστώς ενισχύσεων δεν αποσκοπεί σε κανέναν από τους λοιπούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν παράνομα, διότι το καθεστώς ενισχύσεων εφαρμόστηκε κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Η εξήγηση της γερμανικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης σύμφωνα με την οποία οι ενισχύσεις υπάγονται στον κανόνα «de minimis», δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, δεδομένου ότι το προβλεπόμενο ποσό της ενίσχυσης —το ανώτατο 2 εκατ. DEM ανά δικαιούχο επιχείρηση για περίοδο τριών ετών— υπερβαίνει το όριο «de minimis».

Κάθε παράνομα χορηγηθείσα ενίσχυση καταρχήν επιστρέφεται από την αποδέκτρια επιχείρηση, προκειμένου να αποκατασταθεί η οικονομική κατάσταση που επικρατούσε πριν από τη χορήγησή της. Η επιστροφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της παράνομης ενίσχυσης, βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται στις περιφερειακές ενισχύσεις.

Η Γερμανία υποχρεούται, επομένως, να απαιτήσει την επιστροφή των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος παροχής εγγυήσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων. Η Γερμανία θα ενημερώσει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν. Η Γερμανία θα

κοινοποιήσει περαιτέρω στην Επιτροπή ποιες περιπτώσεις χορήγησης ενισχύσεων εμπίπτουν ενδεχομένως, στον κανόνα «de minimis».

Ζητείται επίσης από την Γερμανία να κοινοποιήσει στην Επιτροπή άλλες περιπτώσεις στις οποίες προτίθεται να χορηγήσει νέα ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης. Η Επιτροπή θα αποφασίσει σχετικά με τις περιπτώσεις αυτές στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς ενισχύσεων «Sonderbürgschaftsprogramm "Liquiditätssicherung"» (ειδικό πρόγραμμα παροχής εγγυήσεων για την κάλυψη των ρευστών διαθεσίμων) είναι παράνομο, διότι θεσπίστηκε κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3. Το καθεστώς αυτό δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η Γερμανία οφείλει να απαιτήσει την επιστροφή όλων των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων. Η επιστροφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται στις περιφερειακές ενισχύσεις.

Άρθρο 3

Η Γερμανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 18 Νοεμβρίου 1997.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής